

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 22/2021
19.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милоша Бишкупића и др, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Бишкупића – адвоката Марине Стефановић и браниоца окривљеног Бојана Павловића – адвоката Мирослава Дмитровића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-ПО₁-34/2018 од 11.03.2020. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 16/20 од 20.04.2021. године, у седници већа одржаној дана 19.10.2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-ПО₁-34/2018 од 11.03.2020. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 16/20 од 20.04.2021. године и то: браниоца окривљеног Бојана Павловића – адвоката Мирослава Дмитровића у целисти и браниоца окривљеног Милоша Бишкупића – адвоката Марине Стефановић у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Бишкупића – адвоката Марине Стефановић у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-ПО₁-34/2018 од 11.03.2020. године оглашени су кривим:
- у ставу I изреке окривљени Милош Бишкупић због извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ, а окривљени Бојан Павловић због извршења кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ,

- у ставу II изреке окривљени Милош Бишкупић због извршења продуженог кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ,
- у ставу III изреке окривљени Бојан Павловић због извршења кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ,

за која кривична дела су окривљенима претходно утврђене појединачне казне и то:

- окривљеном Милошу Бишкупићу за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ казна затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, а за продужено кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. КЗ казна затвора у трајању од 2 године,
- окривљеном Бојану Павловићу за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ казна затвора у трајању од 6 месеци, а за кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ казна затвора у трајању од 6 месеци,

те су осуђени на јединствене казне затвора и то:

- окривљени Милош Бишкупић у трајању од 3 године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.09.2016. године до 09.01.2017. године и од 05.12.2019. године до 19.02.2020. године,
- окривљени Бојан Павловић у трајању од 10 месеци, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује, без примене мере електронског надзора, а у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.09.2016. године до 10.11.2016. године, с тим да окривљени Бојан Павловић не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени Бојан Павловић једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, на основу одредбе члана 87. КЗ према окривљеном Милошу Бишкупићу и окривљеном Бојану Павловићу изречена је мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о имовинскоправном захтеву оштећеног и трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци.

Пресудом Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1-По1 16/20 од 20.04.2021. године, усвојена је жалба Тужиоца за организовани криминал и пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал К-ПО₁-34/2018 од 11.03.2020. године преиначена у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што је Апелациони суд радње окривљеног Милоша Бишкупића, описане у ставу II изреке првостепене пресуде правно квалификовао као продужено кривично дело проневера у обављању привредне делатности у саизвршилаштву из члана 224. став 3. у вези става 1. у вези члана 61. и 33. КЗ, за које му је претходно утврдио казну затвора у трајању од 2 године, а радње окривљеног Бојана Павловића описане у III изреке првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело проневера у обављању привредне делатности у саизвршилаштву из члана 224. став 1. у вези члана 33. КЗ, за које му је претходно утврдио казну затвора у трајању од 6 месеци, те је окривљеном Милошу Бишкупићу за кривично

дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 2. КЗ, за које је ставом I првостепене пресуде оглашен кривим задржао као правилно утврђену казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци, а окривљеном Бојану Павловићу за кривично дело удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 4. у вези става 2. КЗ задржао као правилно утврђену казну затвора у трајању од 6 месеци, па је окривљени Милош Бишкупић осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 3 године, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.09.2016. године до 09.01.2017. године и од 05.12.2019. године до 19.02.2020. године, а окривљени Бојан Павловић осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 10 месеци, која ће се извршити у просторијама у којима окривљени станује, без примене електронског надзора, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 13.09.2016. године до 10.11.2016. године, с тим да окривљени Бојан Павловић не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени Бојан Павловић једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора. Жалба Тужиоца за организовани криминал у преосталом делу, као и жалбе браниоца окривљеног Милоша Бишкупића – адвоката Марине Стефановић и браниоца окривљеног Бојана Павловића – адвоката Мирослава Дмитровића су одбијене као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против напред наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

-бранилац окривљеног Милоша Бишкупића – адвокат Марина Стефановић због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или исте преиначи и окривљеног Милоша Бишкупића ослободи од оптужбе. Стављен је предлог да се одреди да се извршење правноснажне пресуде одложи, односно прекине.

-бранилац окривљеног Бојана Павловића – адвокат Мирослав Дмитровић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу па је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоце окривљених, налазећи да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, у којој седници је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима бранилаца окривљених, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Бојана Павловића – адвоката Мирослава Дмитровића је неоснован, а захтев за заштиту законитости браниоца

окривљеног Милоша Бишкупиха – адвоката Марине Стефановић је неоснован у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног Бојана Павловића – адвокат Мирослав Дмитровић у поднетом захтеву за заштиту законитости, иако не нумерише, указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, наводима да су нижестепени судови у побијаним пресудама погрешно применили кривични закон, јер дело за које је оптужени изреком пресуде оглашен кривим није кривично дело из члана 224. став 1. КЗ. Окривљеном је оптужницом на терет стављено извршење кривичног дела проневера из члана 364. КЗ, а нижестепени судови су у побијаним пресудама радње окривљеног правно квалификовали као кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 1. КЗ. Даље се наводи да је за постојање кривичног дела проневера у обављању привредне делатности, потребно да је окривљени био на раду у субјекту привредног пословања, а што не произилази из изреке пресуде. Изменама Кривичног законика направљена је разлика између кривичних дела проневера из члана 364. и проневера у обављању привредне делатности из члана 224. КЗ, према субјекту где је окривљени запослен, односно да ли је то субјект привредног пословања или субјект који не обавља привредну делатност. По ставу одбране, изрека првостепене пресуде не садржи битан елемент кривичног дела из члана 224. КЗ, односно не садржи да је окривљени Бојан Павловић био на раду у субјекту привредног пословања, због чега окривљеног суд није ни могао да огласи кривим за наведено кривично дело. У вези са изнетим, бранилац наводи да је на напред наведену повреду закона указивао и у жалби на првостепену пресуду, али да другостепени суд није одговорио на жалбени навод.

По оцени Врховног касационог суда, неосновано бранилац окривљеног Бојана Павловића – адвокат Мирослав Дмитровић у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Околности наведене у предметном захтеву одбрана окривљеног Бојана Павловића изнела је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези, у образложењу пресуде, на страни деветнаест, став два, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни касациони суд прихвата, и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује. Сходно изнетом, нетачни су наводи захтева, којима се указује да другостепени суд није одговорио на жалбени навод, у вези истакнуте повреде закона из члана 439. тачка 2. ЗКП.

Бранилац окривљеног Милоша Бишкупиха - адвокат Марина Стефановић у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконите доказе означава пресуде које су донете на основу споразума о признању кривичног дела које су окривљени АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ, ИИ и ЈЈ закључили са јавним тужиоцем, као и записнике о саслушању наведених окривљених датим пред ТОК. У вези са тим, бранилац наводи да споразум о признању кривичног дела односно пресуде на основу споразума не могу представљати доказе у овом поступку, јер оне као такве једино решавају спорни однос између тужиоца и окривљених у конкретном случају и исти не може утицати на било које друго лице које споразум није закључило. Под исказом саоптуженог или већ осуђеног саучесника подразумева се само онај исказ који је искључиво прибављен под условима

прописаним одредбама о доказним радњама - члан 85. и 86. ЗКП. Признање окривљеног као саставни део споразума између њега и јавног тужиоца, сагласно одредбама члана 313. до 319. ЗКП нема ни форму ни карактер исказа, у смислу одредаба ЗКП о испитивању окривљеног у истрази и на главном претресу, већ је то воља тужиоца и окривљеног као странака у поступку. По ставу одбране, како је првостепени суд, као доказ извео читањем и оценом записника окривљених који су правноснажном пресудом осуђени на основу споразума о признању кривичног дела и на таквим, у конкретном случају, незаконитим доказима, засновао осуђујућу пресуду у односу на окривљеног Милоша Бишкупића, то је, на његову штету учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. У вези са изнетим, бранилац указује и на пресуду Врховног касационог суда Кзз ОК 19/2019 од 03.09.2019. године и став изнет у истој, који би се, по ставу одбране, могао применити и у овом поступку.

По оцени Врховног касационог суда неосновано бранилац окривљеног Милоша Бишкупића, у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Околности наведене у предметном захтеву одбрана окривљеног изнела је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и с тим у вези у образложењу пресуде, на страни пет став два, дао довољне и јасне разлоге, које Врховни касациони суд прихвата и, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Поред изнетог, став изнет у одлуци Врховног касационог суда Кзз ОК 19/2019 од 03.09.2019. године, на коју се бранилац у поднетом захтеву позива, у овом конкретном предмету се не може применити, с` обзиром да се не ради о истој процесно правној ситуацији. Наиме, у предмету Врховног касационог суда Кзз ОК 19/2019, нижестепени судови су се у смислу члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП упознали са садржином признања окривљеног датог на записнику о рочишту за споразум о признању кривичног дела, а што овде није био случај, пошто се у овом случају суд упознао само са одбранама саокривљених које су они дали у поступку тужилачке истраге, пре него што су са тужилаштвом закључили споразум о признању кривичног дела.

Бранилац окривљеног Милоша Бишкупића – адвокат Марина Стефановић, као незаконити доказ означава и тајни надзор и снимање комуникација и тајно праћење и снимање окривљеног Милоша Бишкупића, обзиром да је Наредба судије за претходни поступак број 2462/15 да се изврше посебне доказне радње – тајни надзор и снимање комуникације и тајно праћење и снимање оптуженог Милоша Бишкупића, последњи пут продужена 24.06.2016. године, а што инплицира да је протекао рок за продужење ове посебне мере, која се може, само из важних разлога, продужити. Наиме, наведена Наредба не садржи образложење који су то важни разлози за продужење тајне мере надзора комуникације, нити шта је то изузетно да би се ова мера продужила, већ садржи паушалне наводе да постоји неопходност даљег прикупљања доказа. Сходно изнетом, одбрана сматра да ови докази не могу бити коришћени у поступку, јер су прибављени противно члану 16. став 1. ЗКП, те да се у складу са изнетим, морају издвојити из списка предмета као незаконити докази.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости су неосновани, а ово из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је судија за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење, поступајући по предлогу Тужиоца за организовани криминал у Београду Стр. Пов. бр. 295/15 од 24.06.2016. године донео наредбу Пов. По1 бр. 2462/15 дана 24.06.2016. године, којом је продужена посебна доказна радња тајног надзора и снимања комуникација одређена наредбом од 21.09.2015. године, продужена 18.12.2015. године и 21.03.2016. године против окривљеног Милоша Бишкупића који обавља разговоре преко бројева телефона ближе одређених у изреци. Из образложења означене Наредбе произилази да је поступајући судија, разматрајући предлог Тужилаштва за организовани криминал, нашао да су досадашњом применом посебних доказних радњи према осумњиченом потврђени основи сумње да осумњичени Милош Бишкупић врши кривична дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. КЗ, злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. и проневера из члана 364. КЗ са елементима организованог криминала, да су применом посебних доказних радњи потврђени основи сумње да осумњичени Милош Бишкупић као члан организоване криминалне групе врши наведена кривична дела тако што користећи прилику што је запослен у ПД РБ „Колубара“ у погону „Помоћна механизација“ као помоћни радник који је са ГГ организовао криминалну групу која противправно присваја гориво ЈП „Колубара“, а потом продаје на црном тржишту и то тако што Бишкупић Милош договара са руковооцима машина да им из цистерне за намиру источи мању количину од оне која се евидентира, обзиром да су руковооци претходно радом на леру уштедели одређене количине, које потом Бишкупић на Пољу „Б“ или „Д“ истаче у комби у коме се налазе две или три пластичне коцке запремине од по 1000 литара, којима управља Томић, да би потом исти овако присвојено гориво продао, а новац предао Бишкупићу који га даље дели са руковооцима машина. Судија за претходни поступак, у образложењу наредбе наводи и да је досадашњом применом мере тајно праћење и снимање, потврђено сазнање да чланови ове организоване криминалне групе имају развијену безбедоносну културу, делују конспиративно и дискретно, међусобну комуникацију врше непосредно, међусобним контактима и састанцима на отвореном простору, тако што претходно телефонским путем уговоре тајно место на коме ће се састати, као и време састанка, на којима размењују информације и задатке, везано за вршење наведених кривичних дела, због чега је судија за претходни поступак нашао да из приложеног извештаја произилазе основи сумње да наведена лица учествују у припремању кривичних дела са елементима организованог криминала у смислу члана 2. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и члана 161. став 1. и 162. ЗКП.

Имајући у виду све напред наведено, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Бишкупића – адвоката Марине Стефановић којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер Наредба судије за претходни поступак Пов-По1 бр. 2462/15 од 24.06.2016. године садржи образложење у погледу тога, који су то важни разлози за продужење тајне мере надзора комуникације, односно образложење Наредбе садржи конкретне разлоге који се односе на конкретно поступање окривљеног Милоша Бишкупића, а не паушалне, како то бранилац у захтеву наводи.

Указујући на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног Милоша Бишкупића као незаконити доказ означава и аудио записе телефонских разговора. По ставу одбране, аудио записи сами за себе, обзиром на њихову садржину, нису докази на основу којих би се без других доказа могле утврдити одлучне чињенице у погледу битних елемената кривичних дела, за које се терети окривљени Милош Бишкупић. Наиме, окривљени Милош Бишкупић на главном претресу спорио је да се на аудио записима телефонских разговора налази његов глас, а тужилаштво није предложило доказе у погледу аутентификације овог доказа, из којих разлога остаје нејасно како су нижестепени судови закључили да се на аудио записима телефонских разлога налази управо глас овде окривљеног Милоша Бишкупића.

На описани начин, по ставу Врховног касационог суда, иако бранилац окривљеног формално означава повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, која повреда је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости, овај бранилац у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП, с'обзиром да не оспорава наведени доказ – аудио запис телефонских разговора, ни по начину прибављања ни по форми, већ оспорава чињеницу да се на аудио записима налази глас окривљеног Милоша Бишкупића.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости, бранилац окривљеног Милоша Бишкупића, поново указује на повреду закона из члана 440. ЗКП, оспоравајући количину горива коју су окривљени Милош Бишкупић и окривљени Бојан Павловић присвојили, те с тим у вези наводи да ни тужилаштво није могло одредити вештачење на околност утврђивања количине присвојеног горива, због чега се поставља основано питање, како је и на који начин суд на несумњив начин утврдио количину наводно присвојеног горива.

Међутим, пошто погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП, сходно одредбама члана 485. ЗКП, није предмет разматрања овог суда, у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле није дозвољен разлог, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Милоша Бишкупића – адвоката Марине Стефановић, у напред наведеном делу оценио као недозвољен.

Са изнетих разлога, на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.**